

Mødedokument

B9-0160/2022

16.3.2022

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af Rådets og Kommissionens redegørelser

jf. forretningsordenens artikel 132, stk. 2

om behovet for en hurtig EU-indsats for at sikre fødevarsikkerheden i lyset af den russiske invasion af Ukraine og en langsigtet handlingsplan for udvikling af EU's fødevareuafhængighed
(2022/2593(RSP))

Mohammed Chahim, Clara Aguilera
for S&D-Gruppen

Europa-Parlamentets beslutning om behovet for en hurtig EU-indsats for at sikre fødevarerikkerheden i lyset af den russiske invasion af Ukraine og en langsigtet handlingsplan for udvikling af EU's fødevareafhængighed (2022/2593(RSP))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til sine tidligere beslutninger om Rusland og Ukraine, navnlig beslutningen af 16. december 2021 om situationen ved den ukrainske grænse og de russiskbesatte områder af Ukraine¹,
- der henviser til erklæringerne af 16. og 24. februar 2022 om Ukraine fra Europa-Parlamentets ledere,
- der henviser til erklæringen fra den højtstående repræsentant på EU's vegne af 24. februar 2022 om Den Russiske Føderations væbnede styrkers invasion af Ukraine,
- der henviser til erklæringerne fra formanden for Det Europæiske Råd og formanden for Kommissionen af 24. februar 2022 om den uhørte og uprovokerede militære aggression fra Ruslands side mod Ukraine,
- der henviser til de seneste erklæringer fra Ukraines præsident og formanden for Kommissionen om situationen i Ukraine,
- der henviser til erklæringen af 24. februar 2022 fra G7,
- der henviser til Det Europæiske Råds konklusioner af 24. februar 2022,
- der henviser til artikel 39 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF),
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115 af 2. december 2021 om regler for støtte til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1305/2013 og (EU) nr. 1307/2013²,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2117 af 2. december 2021 om ændring af forordning (EU) nr. 1308/2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter, (EU) nr. 1151/2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer, (EU) nr. 251/2014 om definition, beskrivelse, præsentation, mærkning og beskyttelse af geografiske betegnelser for aromatiserede vinprodukter og (EU) nr. 228/2013 om særlige foranstaltninger på landbrugsområdet i

¹ Vedtagne tekster, P9_TA(2021)0515.

² EUT L 435 af 6.12.2021, s. 1.

Unionens fjernområder³,

- der henviser til sin beslutning af 1. marts 2022 om Ruslands aggression mod Ukraine⁴,
 - der henviser til erklæringerne fra stats- og regeringscheferne for Det Europæiske Råd af 10. marts 2022 om den russiske militære aggression mod Ukraine,
 - der henviser til erklæringen fra G7-landbrugsministtermødet den 11. marts 2022 om Den Russiske Føderations væbnede styrkers invasion af Ukraine,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 132, stk. 2,
- A. der henviser til, at alle stater ifølge FN-pagten og folkerettens principper har samme suverænitet og i deres mellemfolkelige forhold skal afholde sig fra trussel om magtanvendelse eller brug af magt, det være sig mod nogen stats territoriale integritet eller politiske uafhængighed;
- B. der henviser til, at Den Russiske Føderation den 24. februar 2022 iværksatte en uprovokeret og uberettiget invasion af Ukraine;
- C. der henviser til, at Rådet for Den Europæiske Union har vedtaget en første række af sanktioner mod Rusland, herunder målrettede sanktioner mod enkeltpersoner, økonomiske og finansielle sanktioner og handelsrestriktioner, og fortsætter med at forberede yderligere sanktioner i tæt samarbejde med transatlantiske allierede og andre ligesindede internationale partnere;
- D. der henviser til, at havnene i Sortehavet er blandt de civile infrastrukturer, der er blevet beskadiget, hvilket har ført til en fuldstændig blokering af handelen ad søvejen, herunder eksport af vigtige landbrugsprodukter til forskellige regioner, herunder til Den Europæiske Union;
- E. der henviser til, at krigen på landjorden i Ukraine forhindrer den interne bevægelighed for varer, navnlig fødevarer, foder og andre landbrugsprodukter, hvilket har ført til alvorlig fødevareknaphed i Ukraine og mangel på lagervarer, der kan sendes til andre lande;
- F. der henviser til, at konflikten har omfattet angreb på kritisk landbrugsinfrastruktur, herunder til transport og oplagring, hvilket har betydelige regionale konsekvenser; der henviser til, at bombardementer, granatbeskydning og klyngebomber i krigssituationer beskadiger landbrugsjorden og lemlæster dem, der har til hensigt at vende tilbage og dyrke denne jord, og gør den ubrugelig i årevis, mens minerydning finder sted, og ueksploderet ammunition spores, afmonteres eller destrueres;
- G. der henviser til, at høsten i 2022 ikke kan finde sted i Ukraine, eftersom landbrugere og landbrugsarbejdere er flygtet for livet eller forsvarer deres land, og landbrugsbedrifterne

³ EUT L 435 af 6.12.2021, s. 262.

⁴ Vedtagne tekster, P9_TA(2022)0052.

er for alvorligt beskadigede til, at dette års produktion kan finde sted som normalt;

- H. der henviser til, at Ukraine tegner sig for følgende andele af verdensmarkedet: 11 % for hvede, 16 % for byg, 15 % for majs, 16 % for raps, 50 % for solsikkeolie, 9 % af handelen med solsikkefrø og 61 % for solsikkekage; der henviser til, at disse tal for Rusland er 20 % (hvede), 16 % (byg), 2 % (majs), 3 % (raps) og 20 % (solsikkekage);
- I. der henviser til, at Ukraine er blevet en vigtig leverandør til EU, idet Ukraine er den primære leverandør af majs (i gennemsnit 9,2 megaton – 57 % af leverancerne), raps (2 megaton – 42 % af den europæiske import set ud fra mængder), solsikkefrø (0.1 megaton – 15 %) og solsikkekage (1.3 megaton – 47 % af importen) og i mindre omfang hvede (1 megaton – 30 % af importen); der henviser til, at Rusland også er en vigtig leverandør af hvede til EU, omend i mindre omfang (0.5 megaton – 11 %), men hovedsagelig er en vigtig leverandør af rapskage (0.2 megaton – 50 %), solsikkekage (0.9 megaton – 34 %) og solsikkefrø (0.3 megaton – 35 %);
- J. der henviser til, at der allerede siden konflikten begyndelse har været en kraftig stigning i verdensmarkedspriserne på landbrugsprodukter (mellem + 5 % og + 10 % afhængigt af produktet), hvilket bringer dem tæt på priserne i produktionsåret 2007-2008;
- K. der henviser til, at energi-, input- og fødevarerpriserne alle er stigende som følge af konflikten, hvilket betyder, at flere og flere mennesker vil være i risiko for fattigdom (ud over de 97 millioner, der i øjeblikket er i risiko); der henviser til, at der derfor er behov for sociale foranstaltninger for at hjælpe producenter og forbrugere med at håndtere disse virkninger;
- L. der henviser til, at den uprovokerede og uberettigede russiske angrebskrigs indvirkning på fødevarer sikkerheden har forværret den allerede alvorlige situation forårsaget af covid-19, den ekstraordinære tørke i det sydlige EU, klimaændringerne og tabet af biodiversitet;
- A. ***Hasteforanstaltninger til håndtering af indvirkningen på fødevarer sikkerheden som følge af aggressionen mod Ukraine***
 - 1. fordømmer på det kraftigste Den Russiske Føderations ulovlige, uprovokerede og uberettigede militære aggression mod og invasion af Ukraine og Belarus' medvirken til denne aggression; kræver, at Den Russiske Føderation øjeblikkeligt standser alle militære aktiviteter i Ukraine, betingelsesløst trækker alle militære og paramilitære styrker og militært materiel ud af hele Ukraines internationalt anerkendte territorium og fuldt ud respekterer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed inden for dets internationalt anerkendte grænser med henblik på at genoprette freden og derved sikre, at genopbygningen af livsvigtige økonomiske, sociale, sundhedsmæssige og fødevarer mæssige systemer kan påbegyndes i sikkerhed;
 - 2. udtrykker sin udelte solidaritet med det ukrainske folk og sin utrøstelige sorg over de tragiske tab af menneskeliv og de menneskelige lidelser, der er forårsaget af den russiske aggression, og understreger, at angreb på civile og civil infrastruktur samt vilkårlige angreb er forbudt i henhold til den humanitære folkeret;

3. bemærker, at disse angreb sammen med afbrydelsen af handelen på grund af krigen forhindrer vigtige ressourcer – lige fra energi og gødningstoffer til vigtige kemikalier og landbrugsprodukter – i at nå frem til EU, hvorfor den solidaritet, som landbrugere og forbrugere udviser over for borgerne i Ukraine, indebærer, at der skal bringes ofre;
4. mener, at EU sammen med andre internationale organer ikke skal tolerere kunstigt oppustede priser og skal træffe foranstaltninger til at forhindre spekulativ adfærd, der truer fødevarerens sikkerhed eller adgangen til fødevarer for sårbare lande og befolkninger, ved at overvåge markeder, der påvirker fødevarerens systemet, herunder futuresmarkederne, med henblik på at sikre fuld gennemsigtighed og ved at udveksle pålidelige data og oplysninger om udviklingen på det globale fødevarermarked;
5. opfordrer Kommissionen til at udpege og fremme midler og metoder til at håndtere de økonomiske og sociale konsekvenser af sanktionerne, ikke mindst inden for landbrugsproduktion, med henblik på at sikre fødevarerens sikkerhed;
6. opfordrer til en øjeblikkelig og betingelsesløs våbenhvile; kræver, at kommunikationskanalerne med Rusland forbliver åbne, og at de berørte parter er parate til dialog og forhandlinger, indtil en våbenhvile er trådt i kraft, og krigen er afsluttet, fordi det kun er gennem en sådan våbenhvile, at det er muligt at genopbygge et normalt liv og genoptage fødevarerproduktionen i hele Ukraine og dets landbrugsområder, og at den normale strøm af fødevarer, produkter, sæsonarbejdere og input, der er afgørende for landbrugs- og fødevarerproduktion på tværs af grænserne, kan vende tilbage og derved overvinde transportudfordringerne i forbindelse med fødevarereksport og råvareproduktion;
7. gentager sine tidligere opfordringer til i væsentlig grad at reducere energifhængigheden, navnlig af russisk gas, olie og kul, bl.a. ved at diversificere energikilderne og forøge energieffektiviteten og hastigheden af omstillingen til ren energi; understreger, at sanktionerne kan have en specifik indvirkning på de europæiske husholdninger med hensyn til fødevarerpriser og energiomkostninger, og at de ikke bør forventes at betale prisen for denne krise uden støtte; opfordrer derfor medlemsstaterne til at udarbejde planer og tilskud til husholdningerne med henblik på at tage hånd om krisen vedrørende leveomkostningerne;
8. understreger, at Kommissionen med henblik på at forebygge risikoen for mangel på plantebaseret protein straks bør tage alle nødvendige skridt for midlertidigt at tillade, at miljømæssige fokusområder, der egner sig til dyrkning af proteinafgrøder, tages i brug, så længe krisen varer, og til at overveje mulighederne for at anvende innovative og bæredygtige produktionsmetoder i disse områder;
9. mener, at umiddelbare ændringer i beplantningsordningerne med det formål at tilvejebringe flere indenlandske produkter i dette års vækstsæson bør vurderes og videreudvikles for at forbedre produktionssystemerne og gøre det muligt at udvikle større uafhængighed på mellemlang og lang sigt;
10. opfordrer til, at de foranstaltninger mod markedsforstyrrelser, der er fastsat i artikel 219

i forordningen om den fælles markedsordning⁵, straks gennemføres med henblik på at støtte de mest berørte sektorer, og opfordrer til, at krisereserven mobiliseres parallelt hermed til dette formål;

11. mener, at det nu er en presserende prioritet at øge produktionen, men at de nationale strategiske planer bør vurderes med henblik på at foretage de nødvendige tilpasninger til de nye omstændigheder, herunder anvendelse af relevant fleksibilitet med henblik på at øge produktionsarealerne;
12. understreger, at de ekstraordinære covid-19-foranstaltninger til udvikling af landdistrikterne bør udvides for at afhjælpe de aktuelle likviditetsproblemer, der bringer landbrugsaktiviteternes levedygtighed i fare og bringer de små virksomheder, der beskæftiger sig med forarbejdning, markedsføring eller udvikling af landbrugsprodukter, i fare;
13. understreger, at der bør vedtages foranstaltninger for at undgå enhver forstyrrelse af EU's indre marked og hindringer for den frie bevægelighed for varer, navnlig med hensyn til den frie bevægelighed for vigtige råvarer såsom korn;
14. mener, at der bør vedtages foranstaltninger for at sikre større fleksibilitet i forbindelse med import af vigtige råvarer (navnlig korn, sojabønner og gødningstoffer) fra lande uden for EU, herunder muligheden for midlertidigt at revurdere eksisterende importkvoter;

B. Langsigtet handlingsplan for udvikling af EU's fødevareruafhængighed

15. opfordrer Kommissionen til hurtigst muligt at udarbejde en detaljeret handlingsplan for at sikre, at vores fødevarerforsyningskæder fungerer korrekt, og sikre fødevarerens sikkerheden i EU på lang sigt under hensyntagen til erfaringerne vedrørende virkningerne af krigen i Ukraine og andre mulige forstyrrelser;
16. gentager, at den europæiske strategiske uafhængighed inden for fødevarer, foder og landbrugssektoren generelt skal styrkes, samtidig med at målene i den nye grønne pagt, som er udformet med henblik på at beskytte vores miljø og de landbrugsarealer, der indgår i det, bevares;
17. anerkender, at forstyrrelsen af de handelsmønstre, der eksisterede før invasionen, viser, at EU hurtigst muligt ikke blot skal overveje, hvordan det bedst kan yde fødevarerhjælp i den umiddelbare kriseperiode, men også hvordan det kan udvikle et mere uafhængigt landbrugssystem, der producerer fødevarer og foder på lang sigt, mindsker vores afhængighed af import og øger den indenlandske produktion; understreger at dette er særlig presserende for de produkter, der er mest udsat for knaphed på grund af suspensionen af den ukrainske eksport, såsom korn, oliefrø, proteinafgrøder og gødningstoffer;
18. opfordrer til en styrket indsats på internationalt plan, der sikrer, at den politiske beslutningstagning har fødevarerens sikkerhed i centrum, for at undgå knaphed i de mest

⁵ EUT L 347 af 20.12.2013, s. 671.

sårbare lande, idet det prioriteres at anvende landbrugsprodukter som fødevarer og forebygge hindringer i den internationale handel med fødevarer;

19. mener, at der også kan være behov for betydelige ændringer i markeds- og eksportmodeller samt seriøs beredskabsplanlægning, såsom uafhængighed med hensyn til EU's foderproduktion, alternative afsætningsmuligheder for eksportvarer, øget reaktiv kapacitet, strategiske lagre af basale fødevarer, foder og andre landbrugsprodukter, uafhængighed med hensyn til gødningstoffer og erstatningsprodukter og klare oplysninger om globale transportmønstre for landbrugsprodukter;
20. opfordrer til, at tiltag til reduktion af madspild fremskyndes og styrkes med henblik på at maksimere fødevaretilgængeligheden og anvendelsen af de ressourcer, vi har i Den Europæiske Union, som et middel til at forbedre fødevareuafhængigheden;
21. opfordrer til, at der træffes foranstaltninger til at bekæmpe den fattigdom, der er forårsaget af de hastigt stigende energipriser og konfliktens indvirkning på fødevarepriserne, og mener, at sociale foranstaltninger skal være en del af de nødvendige tiltag;

o

o o

22. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, formanden for Kommissionen, medlemsstaternes regeringer og parlamenter, Ukraines præsident, regering og parlament og Den Russiske Føderations præsident, regering og parlament.